

Postanowienie z dnia 22 lipca 1999 r.

I PKN 301/99

Przepis art. 393² § 2 KPC nie ma zastosowania do byłego asesora wojskowego.

Przewodniczący: SSN Teresa Flemming-Kulesza, Sędziowie SN: Andrzej Wasilewski, Andrzej Wróbel (sprawozdawca).

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 22 lipca 1999 r. sprawy z powództwa Romana M. przeciwko Ministrowi Spraw Zagranicznych o zwrot kosztów podróży, na skutek kasacji powoda od wyroku Sądu Okręgowego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Warszawie z dnia 21 stycznia 1999 r. [...]

p o s t a n o w i ł:

o d r z u c i ć kasację.

U z a s a d n i e n i e

Sąd Okręgowy-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Warszawie wyrokiem z dnia 21 stycznia 1999 r. [...] zmienił zaskarżony apelacją powoda wyrok Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi-Sądu Pracy z dnia 5 października 1998 r. [...] i zasądził od pozwanego Ministra Spraw Zagranicznych [...] na rzecz powoda Romana M. kwotę 1.789 (jeden tysiąc siedemset osiemdziesiąt dziewięć) USD (dolarów amerykańskich) z 8% w stosunku rocznym od dnia 27 lipca 1993 r. do dnia zapłaty i oddalił apelację w pozostałej części.

Powód wniósł tzw. „osobistą” kasację od powyższego wyroku, w której zarzucił naruszenie prawa materialnego tj. art. 358 § 1 Kodeksu cywilnego i błędną wykładnię przepisu art. 405 Kodeksu cywilnego. Wskazując na powyższe podstawy kasacyjne wniósł o zasądzenie przez Sąd Najwyższy kwoty 32.019.522 (starych) zł wraz z odsetkami ustawowymi począwszy od dnia 27 lipca 1993 r., tj. równowartości sumy 1

789 USD, a nie jak to orzeczono w zaskarżonym wyroku 1 789 USD z 8% w stosunku rocznym od wymienionej daty.

W ocenie wnoszącego kasację, posiada on uprawnienia sędziowskie jako były asesor Sądu Warszawskiego Okręgu Wojskowego w W. i w związku z tym jest uprawniony do wniesienia kasacji zgodnie z przepisem art. 393² § 1 KPC. W piśmie z dnia 9 lipca 1999 r. skarżący powołał się na przepis art. 115 § 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1985 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (jednolity tekst: Dz.U. z 1994 r. Nr 7, poz. 25), zgodnie z którym do asesorów sądowych, którym powierzono pełnienie czynności sędziowskich, stosuje się przepisy dotyczące sędziów, z czego wynika jego zdaniem, że asesor, który pełnił czynności sędziowskie ma prawo do złożenia kasacji.

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

Zgodnie z przepisem art. 393² § 1 KPC kasacja powinna być wniesiona przez pełnomocnika będącego adwokatem lub radcą prawnym. W przypadku zaś, gdy stroną jest adwokat, sędzia, prokurator, radca prawny lub notariusz oraz profesor lub doktor habilitowany nauk prawnych polskich szkół wyższych, kasacja może być wniesiona przez te osoby (art. 393² § 2). W rozpoznawanej sprawie wymaga wyjaśnienia zagadnienie zdolności postulacyjnej powoda, który sporządził i wniósł kasację osobiście uzasadniając, to posiadaniem uprawnień sędziowskich.

W zaświadczeniu z dnia 21 listopada 1973 r., którego kserokopię skarżący załączył do skargi kasacyjnej, Prezes Izby Wojskowej Sądu Najwyższego stwierdził, że „ppor. mgr Roman Aleksander M. s. L. urodzony 29 kwietnia 1948 r. w G.-O. odbył aplikację w Sądzie Warszawskiego Okręgu Wojskowego w W. oraz złożył w dniach 19-21 listopada 1973 r. przed Komisją Egzaminacyjną w Izbie Wojskowej Sądu Najwyższego [...] wojskowy egzamin sędziowski przewidziany w art. 58 § 1 ustawy z dnia 8 czerwca 1972 r. o ustroju sądów wojskowych (Dz.U. Nr 23, poz. 166) oraz § 10-18 zarządzenia Ministra Obrony Narodowej Nr 41/MON z dnia 26 sierpnia 1972 r. w sprawie zasad odbywania aplikacji i stażu asesorskiego w sądach wojskowych z wynikiem ogólnym dobrym.” W związku z tym wymaga rozważenia, czy pomyślnie złożenie w 1973 r. wojskowego egzaminu sędziowskiego przewidzianego w art. 58 § 1 nieobowiązującej, w dniu złożenia kasacji, ustawy z 1972 r. o ustroju sądów wojskowych uprawnia do osobistego wniesienia kasacji.

Przepis art. 58 § 1 ustawy z 1972 r. o ustroju sądów wojskowych stanowił, że: „Po zakończeniu aplikacji aplikant składa wojskowy egzamin sędziowski. Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest odbycie praktyki wojskowej lub przeszkolenia w jednostce wojskowej”. Należy w związku z tym stwierdzić, że złożenie w 1973 r. z pomyślnym wynikiem wojskowego egzaminu sędziowskiego nie uprawnia do osobistego wniesienia kasacji osoby, która złożyła taki egzamin i jest stroną postępowania zakończonego zaskarżonym wyrokiem, bowiem osoba ta nie uzyskuje statusu sędziego sądu wojskowego z dniem złożenia egzaminu sędziowskiego, lecz w trybie i na zasadach określonych w tej ustawie. Skarżący nie twierdzi jednak, że jego uprawnienie do osobistego wniesienia kasacji wynika z tego, iż był sędzią sądu wojskowego, lecz stwierdza, że posiadanie uprawnień sędziowskich wynika z pełnienia przez niego funkcji sędziowskich na stanowisku asesora w sądzie wojskowym. W związku z tym należy stwierdzić, że zgodnie z art. 58 § 2 ustawy po złożeniu egzaminu sędziowskiego aplikanta wyznacza się na stanowisko asesora, zaś stosownie do treści przepisu art. 52 § 2 asesora w sądzie wojskowym powołuje i odwołuje Prezes Izby Wojskowej (Sądu Najwyższego). Z powołanych przepisów ustawy wynika jednoznacznie, że aplikant, który pomyślnie złożył wojskowy egzamin sędziowski nie nabywał automatycznie statusu asesora w sądzie wojskowym, bowiem nabycie tego statusu następowało na podstawie odrębnej czynności jaką było powołanie na stanowisko asesora.

Wymaga rozważenia, czy powołanie na stanowisko asesora w sądzie wojskowym i wykonywanie tego zawodu w przeszłości uprawnia do osobistego wniesienia kasacji. Należy w związku z tym wskazać, że przepis art. 53 § 3 ustawy stanowił, iż w zakresie orzekania do asesorów stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące obowiązków i praw sędziego, z czego można wnosić, że ustawodawca zrównał status sędziego wojskowego ze statusem asesora w sądzie wojskowym, ale tylko w tym zakresie. Skarżący nie wykazał jednakże, że był powołany na stanowisko asesora w sądzie wojskowym i orzekał w takim sądzie, w związku z czym należy uznać, że nie jest osobą uprawnioną do osobistego wniesienia kasacji, bowiem samo złożenie egzaminu sędziowskiego nie jest równoznaczne z nabyciem statusu sędziego (sądu wojskowego). Gdyby nawet oprzeć się na twierdzeniach skarżącego zawartych w aktach osobowych (życiorys i kwestionariusz osobowy), że był asesorem w sądzie wojskowym w latach 1973-1975, to należy uznać, że przepis art. 393² § 2 KPC nie ma zastosowania do byłego asesora sądu wojskowego. Podkreślić bowiem należy,

że powód, jak sam twierdzi, został powołany na stanowisko asesora w sądzie wojskowym po pomyślnym zdaniu egzaminu sędziowskiego w 1973 r. i wykonywał zawód asesora w okresie od sierpnia 1973 r. do sierpnia 1975 r. Do powoda, wbrew jego sugestiom, nie mają zastosowania przepisy ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych, w tym przepis art. 115 § 3 tej ustawy stanowiący, że do asesorów sądowych, którym powierzono pełnienie czynności sędziowskich, stosuje się przepisy dotyczące sędziów, z tego między innymi względu, że do asesorów w sądach wojskowych stosuje się i stosowało przepisy ustaw o ustroju sądów wojskowych i przepis ten nie dotyczy byłych asesorów. W związku z tym zagadnienie zrównania statusu asesora sądowego i sędziego (sądu powszechnego) na tle ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych, nie ma znaczenia dla oceny dopuszczalności niniejszej kasacji.

Ponadto nie została spełniona przesłanka dopuszczalności kasacji polegająca na odpowiedniej wartości przedmiotu zaskarżenia (art. 393 pkt 1 KPC), skoro powód domaga się zmiany wyroku przez zasądzenie równowartości w złotych kwoty zasądzonej w zaskarżonym wyroku w dolarach amerykańskich. Wartość różnicy w kursach walut nie wynosi 5000 zł.

Biorąc powyższe pod rozwagę Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

=====